

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Cekovni račun:
Ljubljana 10.630 in 10.349 (za inserate) Sara-
jevo 7.565, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.

Poštnina plačana v gotovini.

NOV OGRSKI DEMANTI.
Budimpešta, 20. febr. (Izv.) London
dopisnik Reuterjevega urada izjavlja, da
ni res, da bi bil Macdonald zahteval o
ogrske vlade kako posebno stališče z
ogrske socialiste.

Zastoj v angleško-ruskih pogajanjih.

London, 20. februarja. (Izv.) Pogajanja med Anglijo in Rusijo so zadela na nepričakovane težkoče. Anglija zahteva zase iste pravice kot Italija. Italiji je Rusija dovolila prosto plovo po Črnem morju, dalje pravico izkoriščanja premogovnikov ob Donecu in preskrbo z žitom iz Ukrajine, za kar se Italija obvezuje preskrbljevati Rusijo s poljedelskimi stroji. Rusija je dalje priznala tudi italijanske predvojne dolgov. Vse te in podobne pravice zahteva zase tudi Anglija. Glavna težava glede sporazuma z Anglijo pa obstoji za Rusijo v priznanju predvojnih angleških dolgov, ki jih je seveda mnogo več kot italijanskih. A tudi angleške predvojne dolgov bi Rusija priznala, če dobi od Anglije posojilo 100 milijonov rubljev v zlatu. Zaradi tega je odpotoval ruski zastopnik v Angliji Rakovski v Moskvo, da se dogovori o tem s svojo vlado.

Štrajk v Angliji.

London, 20. febr. (Izv.) Štrajku pristaniških delavcev se je pridružil tudi nekaj železničarskih organizacij. Cene v veletrgovini so poskočile poprečno za 3 in pol penca pri funtu.

London, 20. febr. (Izv.) Vlada namestila zaloge živil rekvirirati, če bi štrajk pristaniških delavcev predolgo trajal.

FRANK.

Pariz, 20. febr. (Izv.) Fin. minister De Lasterye je izjavil ponovno, da ni nobenega vzroka za nezaupanje v frank.

PRED SPORAZUMOM V REPARACIJSKEM VPRAŠANJU.

Berlin, 20. febr. (Izv.) »Vossische Ztg.« poroča iz Pariza: V francoskih krogih so prepričani, da je v prihodnjih tednih pričakovati popolnega sporazuma v reparacijskem vprašanju.

SESTANEK NEMŠKEGA PARLAMENTA.

Berlin, 20. febr. (Izv.) Včeraj se je zopet sestal nemški državni zbor.

HALLERJEVA OSTAVKA NI SPREJETA.

Varšava, 20. febr. (Izv.) Šef gen. štaba gen. Haller je dal ostavko. Predsednik poljske republike pa ostavke ni sprejel.

ŠKOTSKA SE OGLAŠA.

London, 20. febr. (Izv.) Včeraj so se pritožili radikalni škotski poslanci na vlado, zakaj so njihova vprašanja (interpelacije) stavljena kot zadnja na dnevni red, tako da sploh ne bodo dobili nanja odgovorov. Vprašali so, če je vlada voljna odrediti poseben dan za odgovore na interpelacije poslancev iz Škotske.

Beleške.

Vladni priganjač. Odkar je bil »Slov. Narod« prodan, je postal najbolj protislovenski list in zadnje čase tudi priganjač režima. Je v službi demokratov, vendar pa igra dvojno vlogo. Edini slovenski list je bil, ki si je drznil zagovarjati vladno politiko pri sklepanju rimskega sporazuma in to na uvodnem mestu. Dosledno napada vse, kar je slovenskega, in brani centralistični režim, kjer in kadar le more, do smešnosti. Ko se je v Sloveniji začela uradno uvajati cirilica in smo jo mi najodločneje odklonili, jo je začel »Slov. Narod« zagovarjati in javnost pomirjevati,

isti list, ki je prej stalno proglašal, da velesrbske ideje ni in da je vsaka trditve o posrbljevalnih tendencah neresnična, demagoška. Poslanci SLS so se mu zamerili, ker dosledno in močito, enegačeno pa vendar stvarno zagovarjajo slovenski narod in njegove interese. O najobskurnejšem poslancu prinaša objektivnejša poročila kakor o delovanju slovenskih poslancev. In če sam ne ve nič povedati in si ne more kaj nerodnozlobnega zmisлити, pa brska, kje bi našel kak maloduševni odpadki iz velesrbskih glasil, samo da ga zaluča v slovenske poslance in one, ki čutijo slovensko, ki svojega slovenstva ne prodajajo. V moralnem oziru se torej v ničemer ne razločuje od nekdanjega »Štajerca«, ki je v slovenski besedi opravljal za avstrijski nemški režim in Nemce isti posel proti slovenskemu narodu, kakor ga danes opravlja »Slovenski Narod« proti slovenskemu narodu za velesrbski režim. Sploh ne razumemo, kako si upa ta list nositi še naslov »Slovenski Narod«, ko vendar dan na dan zanikava slovenski narod in napada tiste, ki se slovenskega naroda ne sramujejo. In to izdajstvo podpirajo še ljudje, ki se sicer pritožujejo proti centralističnemu režimu! Taki ljudje drugega tudi ne zaslužijo, kakor da jih tepe bič, ki ga sami pomagajo spleitati. Pokojni dr. Tavčar, obrni se v grobu!

Lažniva poročila »Slov. Naroda«. Velikoserbin Aca Stanojević je dejal v debati o Reki, da slovenski in hrvatski oficirji stalno hujskajo vojake, naj se ne bojujejo in naj ne služijo v vojski. To je seveda izvalilo hrupne proteste v klopih poslancev Slovenske ljudske stranke. »Slovenski Narod« pa namenoma napačno poroča, da so poslanci SLS protestirali radi tega, ker da jim je Stanojević očital, da so slovenski poslanci protidržavni. Nikomur ne pride na um, da bi proti taki bedasti izjavi še polemizirali.

Napredna politika. Stranke, ki si nadevujejo iz demagoških razlogov priimek »napredne«, se v svojem časopisju borijo za življenje in smrt, istočasno pa pri volitvah skore dosledno gredo skupaj. »Intro« in NSS se prav te dni po časopisju ljuto napadata, na Jesenicah pa so v bratskem objemu postavili demokrati in narodni socialisti eno in sicer demokratsko volilno listo in v bratskem objemu tudi skupno volili. Čemu torej ta boj po časopisju? Naprednjaki bodo dejali, da radi — načel. Svet se pa tem naprednim načelom smeje.

Humor. V času, ko vodi Jugoslovanski klub najostrejšo borbo proti centralističnemu radikalnemu režimu, je »Kmetijski list« potegnil svoje bravce z uvodnikom »Klerikalci v objemu z radikali«. Dovolil si je to nehoteno pustno šalo iz razloga, ker je baje g. Iskra, ki je bil obsojen v znani famozni konfidentski tožbi g. Azmana, vložil prošnjo za pomilostitev in ga pravosodni minister zato ni dal še zapreti na ljubo pred sodiščem sicer ovrženi, pa ne še rešeni teoriji o avstrijskem konfidentstvu.

Donisi.

Z Jesenice nam pišejo: »Se enkrat povdarjamo, da na razveljavljanju komunistične liste ni prav nič udeležena SLS. Zato so JDSarski lepaki o peklenskih nakanah »klerikalcev«, ki jih je mrgolelo po jeseniških plotovih samo ena izmed laži, ki priča o »kremenitih« značajih JDSarjev. Pravtako moramo podčrtati, da je okrog 40 takimenovanih socialistov bilo tako preprosti, da so res volili z jutroviskimi kapitalisti v sramoto in žalost delavskih sotrpinov. Če sedaj liberalci

groze, da nikdar ne bo na Jesenicah župana SLS, naj vedo, da se naša stranka nikdar ni in ne bo ustrašila novih bojov kakor se ne straši dela za dobro občinsko gospodarstvo. Naši možje so prestali preveč šikan in terorizma liberalnih mogotcev, da bi se ustrašili groženj sedaj, ko imajo celo večino. V naših vrstah ni značajev, katerih kremenitost bi se morala dejati v narekovaj.

Iz Medvedske občine. Močno nas je razveselila novica, da se bo vendar uresničila želja, da dobimo električno luč. Kdo bi se ne veselil te prekorniste naprave! Koliko bi vsa občina imela koristi, zlasti na gospodarskem polju. Občina se bi dvignila. Nekaj življenja bi prišlo v občino in napredka. Pač imamo napredek v pijači in plesu. Pleše mlado, pleše tudi staro. Le tako naprej naj vabi gostilničar mladino na ples! Za to je denarja dosti!

Dnevne novice.

— Revizija obrtnih podjetij. Iz Belgrada poročajo, da je ministrstvo za trgovino in obrt ukazalo vsem pokrajinskim upravam in zbornicam, da izvrše revizijo vseh dovoljenj za otvoritev podjetij od 1921. do 1923. Vse osebe, ki so otvorile kako podjetje brez oblastvenega dovoljenja, se kaznujejo in če so inozemci, izženejo.

— Uradniške redukcije v ministrstvu za trgovino. V ministrstvu za trgovino je reduciranih skupno 300 uradnikov od dosedanjih 950. — Če pojde po sreči, jih bo kmalu nanovo imenovanih kakih 500—600.

— Za javno pravnost na železnicah. Centralno tajništvo za zaščito pravosti v Rimu je na svoji zadnji seji med drugim sklenilo, da se obrne na pristojne železniške urade s prošnjo, da prepovedo na železnicah prodajo tiska, ki žali vero in pravost.

— Umrl je arhivar vatikanskih arhivov comm. Emilio Runuzzi.

— Prapor »Jadranske straže«. Notranje ministrstvo je dovolilo »Jadranski straži«, da si nabavi svojo zastavo: državna trobojnica z buzdovanom kraljeviča Marka v morju in začetnicama J. S.

— Nov radikalni list. Radikalna mladina bo začela izdajati svoje glasilo pod imenom »Omladina«.

— Spomenica ameriških Slovkov. Zveza slovaških katoličanov v Ameriki je te dni naslovila na predsednika Češkoslovaške republike pismo, v katerem pred vsem svetom protestira proti postopanju s Slovaki v domovini. Češkoslovaška vlada je objavila te spomenice v Češkoslovaški republiki prepovedala.

— Umrl je v Pragi vseučil. profesor dr. Leop. Heyrovsky, ki je rad prihajal v naša slovenska letovišča in bil zelo naklonjen našim dijakom. Pokojnik zapušča dva sinova-vseučil. profesorja in je tast slov. odvetnika dr. E. Stareta v Trstu.

— Poročil se je v Smartnem pri Litiji g. Avgust Ogriček, uradnik Gospodarske zveze z gđ. Marijo Hostnik, hčerko ondotnega župana g. Leopolda Hostnika, našega odličnega somišljenika. Obilo sreče!

— Konec novosaškega mostu. Cesar so se v Novem Sadu že dolgo bali, se je 19. t. m. zjutraj ob 3. zgodilo: Ledovje je porušilo pilotski most čez Donavo, ki je vezal Novi Sad z Petrovaradinom. Iz vode štrle le še ostanki stebrov. Most je zgradilo vojaštvo leta 1915, in sicer je bila njegova doba namenjena samo za tri leta. Vzdržal je pa 9 let. Prebivalstvo Novega Sada in Petrovaradina ga bo težko pogrešalo.

— Enotna organizacija avstrijskih katoličanov. Temeljem sklepov na lanskem velikem katoliškem shodu na Dunaju so avstrijski škofoje na svoji konferenci sredi novembra 1923 določili pravila za enotno delovno organizacijo avstrijskih katoličanov. Po teh pravilih se

združijo posamezne škofijske organizacije v Delovno skupnost v svrhu enotnega nastopa v vseh važnih katoliških vprašanjih; drugače pa ohranijo svojo samostojnost. Delovno skupnost tvorijo zastopniki posameznih škofijskih organizacij, in sicer iz vsake škofije ali dežele po trije zastopniki: en duhovnik in po en laik moškega in ženskega spola; razen tega po en zastopnik, oziroma zastopnica vseh velikih katoliških prosvetnih, človekoljubnih in stanovskih organizacij in končno en zastopnik katoliškega tiska in en politik, ki ga predlaga odbor, episkopat pa potrdi. Vsi ti delegati izvolijo izmed sebe vodstvo, t. j. predsednika, dveh podpredsednikov in zapisničarja. Vodstvo nato imenuje episkopat. Sklepe Delovne skupnosti izvršuje centrala Kat. ljudske zveze. Delovna skupnost se je že organizirala. Vodstvo je sestavljeno sledeče: Kardinal nadškof dr. Piffi predsednik, generalni ravnatelj I. Fried in grofica L. Marshall namestnika, msgr. dr. Adamer in gospa poslanka Mikola za zapisničarja. Vodstvo zbora je t. dni na Dunaju. Med drugim so na dnevnem redu šolsko vprašanje, prodiranje socialne demokracije in obrambno delo, tisk itd.

— Kongres francoskega katoliškega dijaštva. Francosko katoliško dijaštvo priredi svoj letošnji narodni kongres dne 2. in 3. marca v Nancyju. Med drugim bodo na dnevnem redu razna strokovna vprašanja: zavarovanje zdravnikov in njih organizacija i. dr.

— Dve novi cerkvi v Parizu. V Parizu zgrade dve novi cerkvi, ki bosta obe posvečeni bl. Tereziji Deteta Jezusa.

— Odprava verskih znamenj iz Šol v Turčiji. Turško prosvetno ministrstvo je odredilo, da morajo vse šole brez razlike narodnosti ob petkih ostati zaprte in da se morajo iz vseh šol odstraniti vsa verska znamenja. Sv. stolico bo po vsej priliki vložila ugovor.

— Gibanje graških gledaliških igralcev. Graški gledališki igralci so skrajno slabo plačani in žive v obupnih razmerah. Zato so uvedli boj za izboljšanje položaja. Deželni glavar dr. Rintelen je tudi sklical konferenco mestnih in deželnih zastopnikov, da se gledališčem odpomre, toda stvar se vleče. Strokovne organizacije gledaliških umetnikov so zdaj proglasile nad graškimi gledališči bojkot za vse igralce.

— Grof Manzoni v Moskvi. Italijanski pooblaščen minister in poslanik v sovjetski republiki grof Manzoni je minolo nedeljo prišel v Moskvo. Priredili so mu slovesen in priročen sprejem.

— Za obvezno telesno vzgojo. V češkoslovaškem parlamentu je skupina poslancev vložila iniciativni predlog za zakonito ureditev telesne vzgoje mladine. Predlog zahteva, da bodi telovadba in šport obvezna za vso mladino. Predlog zahteva, da bodi telovadba in šport obvezna za vso mladino brez izjeme, in sicer za moško do 24. leta, za žensko do 20. leta ozir. do materinstva.

— Boj za dragocenost v Tutankhamenovem grobu. Med voditeljem izkopninske komisije in egiptovski vlado se je vnel spor zaradi neke določbe egiptovskega zakonika, po katerem pripada polovica izkopanih vrednosti odkritelju, polovica pa vladi, če je kakšen grob že našel. Carter trdi, da velja ta slučaj za Tutankhamenov grob, egiptovska vlada pa trdi nasprotno, da grob še ni bil našel in da vsled tega tudi ne pripada Carterju nikaka odkopnina.

— Zdravniški dom v Pragi. V Pragi se te dni ustanovilo zdravniško združenje, katerega naloga je zgraditi v Pragi zdravniški dom kot sedež in kreditišče vseh zdravniških organizacij v državi.

— Ledena blokada v Vzhodnem morju. V območju nemške vzhodnomorske obale se je nakopičilo toliko ledu, da je ves promet ustavljen. Mnogo parnikov je obtičalo v le-

Edmund About:

43

Kralj gora.

Iz francoščine prestavila K. Hafner.

Domislil sem se, da je gotovo lačen; če bi ga zamogel s čim potolažiti, bi me najbrže še grizel, ampak snedel bi me nemara ne več. Imel sem nekoliko hrane; to sem žrtvoval; žal mi je bilo le, da nimam stokrat več. Vrgel sem mu polovico svojega kruha; požrl ga je kot drobtinico; predstavljajte si kamen, ki pade v vodnjak. Žalostno sem opazoval ostanek, ki mi je še ostal zanj, ko sem opazil na dnu škatlje bel zavojček, ki mi je vdahnil novo misel. Bil je arzenik, ki sem ga imel za svoje zoološke priprave. Rabil sem ga za nagačenje ptic, toda nikak zakon mi ni prepovedoval, da ga ne bi smel spraviti nekaj gramov pod pasjo kožo. Moj nasprotnik je dobil apetit in je čakal samo še, da nadaljuje svoje kosilo. »Čakaj,« sem mu rekel, »ponudim ti jed, kakršna bo meni všeč!« V zavojčku je bilo kakih petintrideset gramov belega, bleščečega prahu. Vrgel sem kakih pet ali šest gramov v malo jamico, napolnilo s čisto vodo; skrbno sem pripravil psu njegov delež; počakal sem, da se je arzenik popolnoma stopil, namočil sem vanj kos kruha, ki ga je popil kot gobica. Pes je skočil požrešno nanj in požrl z enim samim grizljajem svojo smrt.

Toda zakaj nisem imel pri sebi nekoliko strupine ali kakega drugega hujskega

strupu kot je arzenik. Ura je bila že tri proč in silno dolgo sem moral čakati na uspeh svojega poskusa. Čez pol ure je začel pes tuliti na vso moč. Nisem dosti pridobil; lajanje ali tuljenje, ježno ali žalostno vpitje, vse je segalo le do enega cilja, do ušes Hadži Stavrosa. Kmalu se je zvijala žival pred menoj; na usta ji je stopila pena; začela je vohati in se napenjati, da spravi strup iz sebe. Bil je zame lep prizor in užival sem ga z nebeško naslodo; toda le sovražnikova smrt bi me bila rešila in smrt je pustila nase čakati. Upal sem, da me bo, premagan vsled bolečin, pustil mimo; toda postavil se je proti meni in mi kazal svoj grozeč in krvavi goltanec; vrgel sem mu svoj žepni robec; raztrgal ga je tako živahno, kot prej moj klobuk. Nebo se je pričelo svetlikati in spoznal sem, da sem zastoj moril. Se ena ura in tolovaji bodo za mojim sledom. Pogledal sem proti tej prokleti sobi, ki sem jo zapustil brez misli, da se še kdaj vrnem vanjo in kamor me bo prignala nazaj moč enega psa. Hud naliv me je vrgel na zemljo.

Kosi zemlje, kamni in skale so se valile okoli mene in ledenomrzla voda je padala name. Zatvornica je odnehala in celo jezero se je zljilo na mojo glavo. Stresel sem se; vsak val mi je vzel nekoliko telesne toplote in kri mi je postala hladna kot jo imajo ribe. Pogledal sem psa; stal je še vedno ob moji skali, se boril s smrtno z odprtim gobcem in očmi, uprtimi vame. Vsak hip je imel končati. Odvezal sem svojo

škatljo, jo prijel s svojima rokama in sem začel udrihati po živali s tako jezo, da mi je sovražnik prepuštil bojno polje. Hudo urnik ga je pograbil, ga dva ali trikrat prevrnil in ga odnesel, ne vem kam.

Skočil sem v vodo; segala mi je do žvota; oprjel sem se ob skale struge; preskočil sem potok, dosegel breg, se otresel in zakričal: »Hura, za Marijano!»

Štirje tolovaji so vzrastli iz tal, me zgrabili za vrat in kričali: »Tu si torej, ubijalec! Pridide sem! Ga že imamo! Kralj bo zadovoljen, Vasilij bo maščevan!»

Spoznal sem, da sem nevede utopil svojega prijatelja Vasilija.

Do tistikrat, gospod, še nisem ubil človeka; Vasilij je bil moj prvi. Od tistega časa sem jih pobil še dosti, ko sem branil svoje telo in edino v silobranu; toda Vasilij je edini, radi katerega me peče vest, čeprav je povzročila njegovo smrt le nedolžna neprevidnost. Saj veste, kaj pomeni prvi korak! Noben hudodelec, ki so ga vzeli policaji na višku njegovih hudodelstev, ne poveša glave bolj, kot sem jo jaz takrat. Nisem si upal pogledati dobrih ljudi, ki so me ujeli; nisem si upal prenesti njihovih očitajočih pogledov; občutil sem nepojmljiv strah in ves sem se tresel; vedel sem, da moram stopiti pred svojega sodnika in pred svojo žrtev. Kako naj pogledam v obraz Hadži Stavrosu po vsem tem, kar sem naredil? Kako naj pogledam mrtvo Vasiljevo truplo in ne umrjem sramote? Več kot enkrat so klecale noge pod menoj in če me

ne bi bili suvali od zadaj tolovaji, bi bil ostal na poti.

Prekoračil sem prazno taborišče, kraljev kabinet, v katerem je ležalo nekaj ranjencev in prišel sem ali pravzaprav padel sem po stopnicah v svojo sobo. Voda je odtekla in pustila mah na vseh stenah in drevesih. Ena sama mlakuža je še ostala na mestu, kjer sem odtrgal rušo. Tolovaji, kralj in menih so stali v krogu okoli neke sive, sluzaste stvari; pri tem pogledu so se dvignili lasje na moji glavi: bil je Vasilij. Bog vas obvaruj, gospod, da bi videli kdaj mrtveca, ki je vaše delo. Voda in blato sta ga pokrila z grdo prevleko. Ali ste že kdaj videli debelo muho, ki visi tri ali štiri dni v pajčevini? Izdelovalec mreže, ki se ne more znebiti takega gosta, jo pokrije s sivkastimi nitmi in jo spremeni v nepoznato maso; tak je bil Vasilij nekaj ur za tem, ko je večerjal z menoj. Ležal je deset korakov od mesta, kjer sem mu rekel z Bogom. Ne vem, če so ga tolovaji prenesli z mesta ali se je sam prevalil tja v smrtnem strahu; vendar pa raje verjamem, da mu je bila smrt sladka. Bil je poln vina in je najbrže ugasnil brez boja.

Mož dohod je pozdravilo mrmljanje, ki ni naznanjalo nič dobrega. Hadži Stavros je, ves bled in z nagubanim čelom, šel naravnost proti meni, me prijel za levo roko in me potegnil tako močno, da bi mi jo bil kmalu zvil. Vrgel me je s tako silo v sredino kroga, da bi bil skoraj stopil na svojo žrtev: hitro sem odskočil nazaj.

du. Na njihova zasluga znamenja so jim iz Kiela poslali na pomoč vojne ladje, ki so rešile iz ledu 30 nemških in skandinavskih ladij in jih dovedle v Kiel ter drugo vzhodne luke.

— **80letnica iznajditelja antipyrina.** Te dni je praznoval svojo 80letnico iznajditelj splošno znane protimrzičnega sredstva antipyrina: dr. Wilhelm Filehne. Filehne je bil najprej praktičen zdravnik v Berlinu, potem se je popolnoma posvetil zdraviloznanstvu in bil dolgo let redni profesor na vrtislavski univerzi. Po mnogih poizkusih se mu je posrečilo sestaviti protimrzično sredstvo, znano pod imenom antipyrin, ki je prineslo in še prinaša olajšanje in rešitev milijonom bolnikov. Kakor znano, antipyrin bolezn, ki povzroča mrzlico, ne ozdravi, marveč zadržuje le mrzlico, s tem pa ohranja telesu moči.

— **Pomiloščena.** Pravosodno ministrstvo je pomiloščilo na smrt obsojena zločinec Rajka Dujmice iz Petrinje in Nikola Erdelja iz zagrebške okolice. Smrtne kazni so jima izpustili v 20 letno težko ječo.

— **Smrtina nesreča.** V gozdu inž. Alberta Kolenca v Brežicah je posestnik Janez Erjavšek, 89 let star, sekal drevje. Pri tem ga je veja padlega drevesa udarila po glavi. Delal je še nekaj časa, nakar se je podal domov, kjer je še obedoval. Naenkrat pa je omedlel; odpeljali so ga v bolnico v Brežice, kjer je čez 9 ur, ne da bi se zavedel, umrl. Zdravniki so ugotovili, da je povzročila smrt krvavitev možgan, ki so se pretresle vsled udara. Zapustil je ženo in 3 nepreskrbljene otroke.

— **Prijazna nočevalec.** Pri gostilničarju Josipu Krambiču v Metliki je nočeval po imenu Holjevac Mladen, bančni uradnik iz Zagreba. Ko so ga hoteli zjutraj poklicati, je bila soba prazna, na postelji pa je bila sežgana nova odeja, 2 rjuhi in žimnica, tako da ima gostilničar mesto zaslužka preko 1000 Din škode. — Neži Horvatovi pri Sv. Ani je izvalila neka neznana potepenka poselsko knjižico in je pobegnula. Par dni nato je nočevala tujka, ki se je legitimirala z ukradenim knjižico, pri posestniku Karlu Kovaču pri Sv. Lovrenču, kjer je ukradla gospodinji 2 svilnata naglavna roba, vredna 500 Din in pobegnula.

— **Razne nesreče.** Vrhovniku Martinu, zidarju pri gradbeni družbi Obnova na Fužinah, je padel kos železa na desno roko in mu jo zmečkal. — Pri kr. šumski upravi v Kostanjevici je drvar Šintič Anton pri vožnji drv padel in si zlomil nogo. — Pri stavbeniku Rudolfu Kiffmannu v Mariboru se je zidar Tomš Jakob globoko zbedel od žebelj na desni dlani; nastala je infekcija rane. — Lang Josip, mizarški vajenec pri tvrdki Hochegger et Wicher v Mariboru, je na potu proti domu padel na ledenih tleh in si zlomil levo nogo. Oddal se ga v bolnico. — Na žagi Viktorja Glaserja v Rušah je žagarju Jägerju Josipu krožna žaga zmečkala desno roko. — Matthes Hinko, oskrbnik graščine Freudenberg v Apačah, je jahal od nadzorovanja delavcev iz gozda proti domu. Na ledeni cesti je konj padel. Matthes je prišel pod konja in si je zlomil levo nogo ter se poškodoval po glavi.

— **Razne tatvine.** Pri Antonu Pavliču v Voršincih je vlomil njegov bivši hlapec in je ukradel zlato verižico, ovratno iglo iz starega goldinarja in nekaj obleke v skupni vrednosti 1800 Din. — Hlapcu Ivanu Grabnerju v Mažah je ukradel njegov tovariš Jože Skok iz jopiča usnjato denarnico z 110 Din in je pobegnil. Za nadomestilo mu je pustil svojo poseljsko knjižico.

— **Ukradena kolesa.** Žendarmija na Vojniku ima zaplenjena tri ukradena kolesa in sicer kolo Waffnerad Steyr št. 97, črno pleškano opremljeno z gorskimi plašči, in pa 2 kolesa brez firme in številke (katere je tat že bržkone previdno odstranil), izmed katerih ima eden prostotek »Toksado«. Kdor pogreša podobno kolo, naj se zgasi pri omenjeni žendarmiji.

— **Osebnosti s pošte.** Premeščeni so: kontrolor II. razr. Miroslav Brumat od poštnega ravnanstva na glavno pošto v Ljubljani; upravnica Frančiška Zinauerjeva iz Vojnika na Rečico pri Paki; poštarji (poštarice) VL razr. Ivan Novak z Jesenic na Gorenjskem v Radoljico, Anica Kupčeva z Rečice na Paki v Celje, Olga Goričanova iz Sombora v Maribor, Marica Kolarjeva z Rakete v Novi Sad, Marija Kosjakova iz Maribora k Sv. Lovrenču poleg Maribora; začasni poštarici I. razreda Mara Grimsova od Sv. Lovrenča poleg Maribora na Jesenice (Gor.) in Milena Mursova iz Male Nedelje v Tuzlo. — Reducirani s pravico do pokojnine so: kontrolor I. razr. Evgen Križaj pri poštne ravnanstvu v Ljubljani; kontrolorja II. razr. Iv. Napotnik v Ljubljani in Fr. Hafner v Celju; kontrolor III. razr. Matija Meden na ljubljanski kolodvorski pošti; činovnici II. razr. Marija Lichteneggerjeva v Ljubnem, Marija Nyklova v Ljubljani in činovnik II. razr. Ivan Nagu v Mariboru; činovnik III. razr. Fr. Žihelj v Gornjem gradu; činovnik (činovnici) IV. razr. Karel Tiefengruber v Mariboru, Matilda Dovžanova v Žužemberku, Marija Goričarjeva v Rimskih Toplicah; činovnici VI. razr. Malka Varganova v Mariboru in Terezija Vrančičeva v Novem mestu; poštar I. razr. Robert Tominc v Mariboru, poštarica I. razr. Antonija Milavčeva na glavni ljubljanski pošti; poštarici II. razr. Marija Petschetova in Ana Ruparjeva na glavni pošti v Ljubljani; poštarice III. razr. Frančiška Majdičeva v Kranju, Ana Moharjeva, Roza Lesičeva v Ljubljani, Antonija Pojetova in Krista Sattlerjeva na glavni mariborski pošti; poštarica IV. razr. Marija Narbeshuberjeva v Ljubljani; poštar IV. razr. Ludvik Bonat na glavni

ljubljanski pošti; poštarji V. razr. Miha Jazbec in Fr. Kranj v Mariboru, Ciril Havliček v Celju, Rudolf Murmayr v Oplotnici ter poštarica V. razr. Angela Mezetova v Dolencem Logatcu; poštar VL razr. Marko Miletič v Ljubljani; poštarica Marija Schlichova pri Ksaveriju v Savinski dolini in Lea Šotlova v Celju.

Primorske novice.

p Škof dr. Fogar. Minoli teden je bil tržaški škof dr. Fogar v avdienci pri ministrskem predsedniku Mussoliniju. Tem povodom piše »Goriška Straža«: »Kakor znano so zadnji časi metali tržaškemu škofu razni »prijatelji« polena pod nogo, da ne bi mogel v Trst. Danes je dejstvo: 1. da je imel ekselencija Fogar »exequatur« — to je vse pravice tudi od strani vlade — veljaven od prvih dni meseca decembra 1923 naprej, že pretekli mesec v rokah in da zasede začetkom posta svojo škofijo, 2. da je bil tržaški škof še pred kratkim za golove kroge tako črn, da so se križali pred njim, danes se tudi križajo, a radi respekte.«

p Kandidatna lista tirolskih Nemcev. Na zborovanju liberalne in ljudske stranke tirolskih Nemcev so postavili za nosilca liste bivšega poslance Tinzla, ki je predsednik ljudske stranke. Ostala dva kandidata se še imenujeta.

p Stijajna fašistovska »zmagac« v Gorici. Nedeljskih občinskih volitev v Gorici se je udeležilo od 6300 vpisanih volivcev le 1400, tedaj 22 odstotkov. Običajno je sicer prišlo v Gorici volit 80 odstotkov volivcev. Kakor smo že poročali, so vložili kandidatne liste samo fašisti, in sicer za večino in manjšino; druge stranke so volitev sploh niso udeležile. Umevno, da je bila ob takem položaju fašistovska »zmagac« popolna.

p Umrl je v Gorici 60 letni Alojzij Bratuž, zvest Slovenec in narodni borec.

Štajerske novice.

š Duhovniška vest. Župnijo Ljutomer je dobil g. župnik na Ponikvi Anton Kociper, župnijo Hoče pa g. Alojzij Sagoj, župnik pri St. Janžu na Dravskem polju.

š Nov odvetnik v Mariboru. Iz Sv. Lenarta v Slov. goricah se je preselil v Maribor odvetnik g. dr. Andrej Veble. Svojo pisarno je otvoril v prostorih nove palače Zdravne gospodarske banke. G. dr. Veble je odločen pristati SLS.

š Nova bolnica usmiljenih bratov. V Ljutomeru nameravajo usmiljeni bratje v kratkem pričeti z zgradbo nove bolnice, ki bo zlasti velikega pomena za Mursko polje in Prekmurje, kjer ni bilo dosedaj nobene bolnice. š Razstava gradbenih načrtov. Stavbena zadruga »Mojmir« v Mariboru priredi razstavo gradbenih načrtov v začetku meseca marca. Obenem se vrši anketa gradbenih združenj Slovenije.

š Slomškovo žepno uro je ponudil nekdo na prodaj za 1000 Din mariborskemu muzejskemu društvu. Ker društvo samo nima toliko sredstev, se je obrnilo do javnosti za podporo.

š Zanimiva aretacija. Mariborska policija je aretirala razgrajajočega delavca Jerneja B. Ker je bil zelo nasilen, ga nista mogla obvladati dva stražnika, zato sta dobila še pomoč dvojice drugih stražnikov, toda niti vsi štirje mu niso bili kos. Vlegel se je na tla in stražniki so ga morali naložiti na ročni voziček ter ga odpeljati v zapor.

š Za prehrano siromašnih otrok so se te dni otvorili v Mariboru dve ljudski kuhinji. Ena prehranjuje 305, druga 97 siromašnih otrok.

š K poštni tatvini v Poljčanah se poroča dodatno, da je bil poleg že omenjenih predmetov ukraden tudi zavoj, v katerem je bilo 54 različnih svilnatih robov. Zavoj je bil naslovljen na trgovca Rudolfa Antončiča v Poljčanah. Robci so vredni 5800 Din.

Gospodarstvo.

Kaj pričakuje Italija od Rusije.

Švedski bankir Ašberg, predsednik upravnega sveta ruske trgovske banke v Moskvi, se je napram poročevalca lista »Corriere italiano« takole izrazil: »Razvoj gospodarskih stikov med Italijo in Rusijo ima veliko bodočnost. Samo zato sem prišel v Rim, da študiram možnost tvorbe finančnega zavoda, ki naj podpira trgovsko in industrijsko razmerje med Italijo in Rusijo. Pred odhodom iz Moskve sem si zagotovil odobril ruske državne banke, koje udeležba je zajamčena. Ruski oficijelni krogi so napravili nam najbolj vtiš. Gospodarski položaj Rusije je v inozemstvu malo znan; vem pa, da je ustanovitev takega zavoda upravičena. Italija bo dobila iz Rusije lahko skoraj vse, kar potrebuje, predvsem žito, premog in petrolej, prodala bo pa v Rusijo lahko svoje industrijske izdelke: poljedelske stroje, tovarne avtomobile, električni material; seveda tudi produkte, ki jih je že pred vojsko v Rusijo eksportirala, na primer južno sadje. Največje važnosti je pa vprašanje izseljevanja Italijanov v Rusijo, posebno v pokrajine ob Črnem morju; tam je veliko obsežnega in rodovitnega sveta, kjer je moderno obdelovanje še neznano. Podnebje je milo, pomorska zveza z Italijo lahka; italijanske družine bi se v Rusiji ne čutile tako

osamljene kakor se čutijo v Ameriki, in bi lahko postale premožne v deželi, kjer so Italijani priljubljeni. — ? — Moje osebno pričanje mi pravi, da more Italija po svoji geografski legi, po industrijski in gospodarski organizaciji ter vsled svojega stalnega dvigovanja imeti od gospodarskega razvoja Rusije večji dobiček kakor katerakoli druga država.«

Rimski listi so Ašbergova izvajanja z velikim zadovoljstvom ponatisnili, in bodo šli Italijani z njim lastno doslednostjo tudi takoj na delo.

LJUBLJANSKI VELESEJEM IN MARIBORSKA RAZSTAVA.

Leta 1922 in 1923 so se vršile v Mariboru Pokrajinske obrtne razstave, katere so pač bile za Maribor kot obmejno mesto z močno razvito obrtjo in deloma tudi industrijo velikega pomena, niso pa imele pričakovanega uspeha tako moralnega kot materialnega. — Vzroki so bili različni, prireditve so se vršile v majhnem obsegu v šoli, obisk zelo skromen z ozirom na nezadostna sredstva za obsežnejšo reklamo, največ pa je k temu uplival skoroda istočasno se vršili Ljubljanski velesejem s svojo širokopotezno organizacijo, kateri si je danes kljub svoji mladosti pridobil že evropski sloves, čemur je pripomogel tudi internacionalni značaj.

Iz navedenih razlogov, zlasti pa, da se ne cepijo gospodarske sile vsaj v Sloveniji in bi bilo predvsem umestno in koristno za našo industrijo, obrt in trgovino, da se koncentrira le na enem samem mestu, je dosegljivi odbor mariborske razstave, v katerem so bili zastopani najodličnejši mariborski gospodarski krogi, likvidiral razstave za daljšo dobo let in sklenil, mariborske pridobitne kroge pritegniti v celoti na Ljubljanski velesejem, ker ima letos dane vse predpogoje za izvršitev te velike naloge že radi svojih velikopoteznih naprav in centralne prometne lege.

Velesejem v Ljubljani leta 1924 bo torej zrcalo napredka celokupne industrije in obrti Jugoslavije, posebno pa bo natančno zarisana ota necepljene Slovenije. Sejmšče bo pač premajhno, da zadosti vsem zahtevam za prostor, sigurno še bolj kot lansko leto, vendar pa kljub temu velesejinska uprava ne namera staviti novih paviljonov vsled današnjih visokih cen stavbenih materialij in bo pravočasno prijavljene tvrdke, zlasti one inozemstva, natančneje vzela v presojo, zakasnele prijave pa najbrže sploh ne bo mogla vpoštevati.

Dnevi od 15. do 25. avgusta bodo zopet nova, še večja manifestacija narodnogospodarske sile in napredka.

g Kongres jugoslovanskih vinogradnikov v Zagrebu dne 16. t. m. se je vršil v trgovski zbornici ob obilni udeležbi vinogradnikov, strokovnjakov in vinskih trgovcev. Predsedoval je g. ravnatelj Puklavac iz Maribora. Tega zborovanja se je udeležil kot zastopnik Jugoslovanskega kluba poslanec g. Nemanjič. Program je bil jako obširen, zborovanje zanimivo. Vprašanje vinske krize je bilo predmet dolgotrajnega in vsestranskega razmotrivanja. — Istotako točka: Izvoz vina, nadalje vprašanje, tiče se trgovske pogodbe SHS z Italijo. Tu je poslanec Nemanjič poročal o stališču, ki ga je zavzel z vso energijo Jugoslovanskega kluba. Povedal je, da bo klub branil interese vinogradnikov, tem, da se izvoz naših vin v severne sosedne države pospeši, da bo stal proti vsakemu uvozu tujih vin, grozdja in raznih likerov. Posebno je poudarjal, da moramo biti vinogradniki pri pogodbah z Italijo zastopani po strokovnjakih in vinogradnikih samih, ki se naj zavzamejo za to, da se carina za izvoz zniža, a nasprotno za uvoz zviša. Žal, da je bil za tako obširen prgram čas od 10. do pol 2. popoldne prekratek. Pa dobro! — začetek je storjen.

g Kupovanje deviz in uvoz blaga iz inozemstva. Finančno ministrstvo je odredilo, da se morejo za potrebo uvoza raznega blaga iz inozemstva kupovati devize v iznosu in valuti, na katero se glasi tovarni list.

g Cene trboveljskemu portland cementu. Cene so z 20. t. m. sledeče: Din 78 za 100 kg v sodih franko vagon Trbovlje, Din 72 za 100 kg v papirnatih vrečah vagon Trbovlje, Din 66 za 100 kg cementa brez embalaže franko Trbovlje. Pri odjemu od manj kot 5000 kg se zvišajo cene za 8 Din pri 100 kg.

g Izvoz jaje iz naše države. V preteklem letu se je iz naše države izvozilo 2100 vagonov jajc. Posamezne pokrajine so izvozile sledeče množine: Slovenija 260 vagonov, Hrvatska in Slavonija 690 vagonov, Bačka 690 vagonov, Banat 200 vagonov, Srbija 150 vagonov, Bosna 110 vagonov.

BORZA.

Curih, 20. febr. (Izv.) Pešta 0.0170, Italija 24.85, Berlin 0.00000125, London 24.85, Newyork 78.25, Pariz 23.95, Praga 16.70, Dunaj 0.008105, n.a. K 0.008105, Belgard 7.15.

Zagrebo, 20. febr. (Izv.) Pešta 0.2650—0.2950, Italija 3.40—3.45, London 841.50—844.50, Newyork 78.87—79.87, dolar 78, Pariz 3.3250—3.3750, Praga 2.31—2.34, Dunaj 0.11—0.1131, Curih 13.775—13.90.

Na večerajšnji zagrebški predborzi so vse tuje valute in devize po divjem dvigu prejšnjega dne zopet padle. Padanje se je nadaljevalo do sklepa. Na curiški predborzi se je dvignil dinar od 7.25 na 7.30. A na skiepni borzi je zopet padel na 7.15. Zato so se vsa tuja plačilna sredstva po sklepu borze zopet opomogla in so ostala precej čvrsta.

Ljubljanske novice.

lj Za prireditve v prid splitskim pogorelcem, ki se vrši 25. t. m. v dvorani »Uniona« se je vršila večeraj seja damskega komiteja, ki po svojih pripravah obeta, da bo prireditve odlična. — Uvodoma bo imel gosp. konservator dr. Fr. Stole kratko predavanje o zgodovinsko-umetniškem pomenu Splita in njegovih spomenikov. Pri prireditvi bosta sodelovala operna pevka gđ. Zikova in operni pevec gosp. Šimenc. Dekoracijo bosta izvršila slikarja brata Kralj. — Odbor.

lj Občinski svet. Predsedstvo mestnega magistrata sporoča, da se na prošnjo načelnika kluba občinskih svetovalcev JDS g. občinskega svetovalca Josipa Turka za danes določena seja občinskega sveta ne vrši, temveč se preloži na začetek prihodnjega tedna. Dan in ura seje se pravočasno objavi.

lj Zahvala. Za vse izraze simpatij, ki so mi jih slovenski krogi, posebno znanstveni, literarni in akademski, pokazali povodom mojega imenovanja na strassbourško univerzo, se ob svojem odhodu iz Ljubljane prav toplo zahvaljujem. Med njimi prežite dni bom ohranil vedno v najlepšem spominu in tu navezane stike bom gojil na svojem novem mestu naprej v prepričanju, da bodo v skupno korist obeh prijateljskih narodov. Lucien Tesnière.

lj Porotne obravnave. Pomladansko porotno zasedanje ljubljanske porote se otvori v torek, dne 4. marca. Do sedaj so razpisani tile slučaji: torek, 4. marca Sajovic Franc, uboj; sredo 5. marca Ložar Jože, težka telesna poškodba; četrtek 6. marca Zarn Otakar, zloraba uradne oblasti; sobota 8. marca Suban Ivan, Suban Alojz, Stanko Hočvar, Mario Keber in Alojzij Kosmin radi tatvine. — Pride pa na vrsto še več slučajev, ki pa še niso točno določeni. Med temi pride tudi na vrsto slučaj očetomorila Jerina na Viču.

lj Carinska konferenca v Ljubljani. Prihodnja carinska konferenca se bo vršila dne 22. februarja 1924 ob pol 6. popoldne v posvetovalnici Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

lj Pazite na pse! Na Celovski cesti je na hodniku ugriznil učenko Eto Burger v levo nogo pes vpkokjenega železničarja Antona Slovnik. Pes je sicer precej hud in tudi popadljiv, vendar pa se je ugotovilo, da ni sumljiv glede stekline.

lj Hudi ponočnjaki. V bližini živinske bolnice so se razhudili v vinskem razpoloženju neki livar iz Poljan. Razbil je šipo na bolnici, nato pa je klical z znanimi klici »Auf bikse toliko časa stražnika na korajžo, da ga je ta res našel in ga prijel. — Neki sluga na železnici je tudi razgrajal toliko časa po raznih gostilnah, dokler ga ni v neki gostilni aretirala stražnik in sicer na zahtevo gostov, ker je že prenesramno in pregrado preklinjal. — V Krapšovi kavarni se je sprl neki znan gost zaradi policijske ure. Končno je šel v drugo kavarno, kjer so ga zopet zavrtili, kar je moža tako razljutilo, da so morali poklicati stražnika, ki ga je odvedel.

lj Policijske ovadbe. V zadnjih 24 urah so bile vložene 3 ovadbe radi izgrediv v gostilni, 3 radi kaljenja nočnega miru, 10 radi cestno-policijskega reda, 3 radi prekrščenja policijske ure, 11 radi prestopka pasjega kontumaca, 1 radi nedostojnega vedenja in 1 radi poskušene samomora neke starejše osamele žene.

Naznanila.

Mladino ljubljanskih srednjih in strokovnih šol opozarjamo na VII. muzikalno predavanje, ki se vrši pod naslovom »Mladinska pesem« v nedeljo, dne 24. t. m. ob 11. uri popoldne v Filharmonični dvorani. Natančnejši spored priobčimo jutri.

Osrednja odbor ljubljanskih prosvet ima v petek ob 8. uri zvečer sejo v konsumu. Ker je na dnevnem redu zelo važna zadeva, prosim polnoštevilne udeležbo. — Predsednik.

Prostovoljno gasilno društvo Ježica priredi v nedeljo dne 24. t. m. predpusno veselico v prostorih gospe Franje Cunder na Ježici. K obilni udeležbi vabi odbor.

Slovensko zdravniško društvo. — Znanstvena seja v četrtek, dne 21. t. m. ob 5 popoldne v ženski bolnici. Predava dr. Ivo Pirce: Metodika in tehnika zdravstvene propagande. Demonstrira dr. P. De Franceschi kirurški ginekološke slučaje in dr. M. Ambrožič infantilen skorbut in intrakutano vakcinacijo.

Nabavljalna zadruga državnih nameščencev v Ljubljani poziva svoje člane, da nemudoma, najkasneje pa do konca februarja, oddajo pri blagajni nabavne knjižice. Oni, ki se ne odzovejo, zgube pravico do dividende, ker je pozneje ne bo mogče vračunati.

Strokovni tečaji na Grmu. Vsled neprimkladnega vremena se niso mogli vršiti strokovni tečaji v kmetijski šoli na Grmu v času od 18. do 25. t. m. ter se vrše v pričetku prihodnjega meseca in sicer: Vinarski tečaj dne 1. in 2. marca; sadjarski tečaj dne 3., 4. in 5. marca; tečaj za pridelovanje in vporabo krme dne 6., 7. in 8. marca.

Poziv vsem vpkokjencem, njihovim vdovam in sirotam ter nezgodnim rentnikom v celi Sloveniji. Ker se še do danes niso uredile pokojnine starih vpkokjencev, njihovih vdov in sirot vseh vrst ter nezgodnih rentnikov, vas opozarjamo že sedaj, da bodite pripravljeni na skupni protestni shod, katerega skličemo v Ljubljani. Dan in ura bomo pravočasno naznanili po časopisih. —

Koalijski odbor vpkokjencev.

Cerkveni vestnik.

c Proslava papeževe obletnice. »Osservatore Romano« priobčuje poročila o proslavi druge obletnice kronanja Pija XI. iz vseh delov in dežel sveta. Povsodi so se slovesnosti udeležili tudi zastopniki vlade in državnih oblasti ter se je ob tej priliki zopet pokazalo, da se svet zaveda visokega poslanstva rimskega papeža.

c Kardinal O'Connell v Sv. deželi. Prejšnji teden je obiskal Sv. deželo bostonski nadškof kardinal O'Connell. Povsodi je bil slovesno sprejet, posebno pa v Jeruzalemu. Obeda, ki ga je jeruzalemski patriarh priredil kardinalu na čast, se je vdeležil tudi visoki komisar in drugi zastopniki vlade in oblasti. Iz Palestine se je kardinal odpeljal preko Jaffe v Carigrad.

Narodno gledališče.

Dramska ljudska predstava po nizkih cenah bo v četrtek dne 21. t. m. ob 8 zvečer. Vpizori se po dolgem odmoru Molnarjeva zabavna slikovita in duhovita igra »Lilome«.

V odgovor »Slov. Narodu« in v vednost javnosti glede dne 15. februarja 1924 odpovedane dramske predstave »NJU« izjavljam, da mi je gledališka uprava istega dne izročila notico, katero sem takoj nesel v uredništvo »Slov. Naroda« in jo izročil tam uslužbeni dami. Ker pa je notica po krivdi uredništva izostala, je isto zvalilo vso krivdo na podpisane slugo Narodnega gledališča, češ da je sploh ni dostavil. — Mastnak, sluga Nar. gledališča v Ljubljani.

Ljudski oder.

Nedelja, 24. februarja: »Lumpacij vagabunde«, burka s petjem in treh dejanjih s prologom. Začetek ob 4 uri popoldne. Dvorana bo zakurjena. Predprodaja vstopnic od četrtega naprej vsak dan od 5. do 7. ure zvečer in v nedeljo od 10. do 12. ure dop. in popoldne od 2. ure naprej do začetka predstave v pisarni Ljudskega odra (Ljudski dom, II. nadstropje).

Prosvetna zveza v Ljubljani.

Socialno-politični tečaj. Vsem priglasenem socialno-političnega tečaja Prosvetne zveze sporočamo, da se bodo ta predavanja vršila pod imenom diskusijski večeri vsak petek ob 8. zvečer v dvorani Akademsko doma Miklošičeva c. 5. Tečaj se vrši v sporazumu z Slov. kat. akad. starešinstvom. Prosimo vse priglasence, naj se predavanj polnoštevilno in točno udeležujejo. — Tajništvo Prosvetne.

Društva pozor! Vsa v Prosv. zvezi včlanjena društva, ki prirejajo gled. igre in koncerte, pa še nimajo potrdila od Pokrajinske uprave, da so njihove prireditve deloma oproščene veseličnega davka (namesto 20 odstot.

plačajo samo 10 odstot. od vstopnice), opozarjamo v njihovem lastnem interesu, naj si to potrdilo nemudoma oskrbe potom Prosvetne zveze v Ljubljani (Miklošičeva c. 7), ker nam bo v kratkem najbrž nemogoče posredovati pri dobavi takega potrdila. Stroški za potrdilo in poštnino znašajo Din 30; znesek se pošlje Prosvetni zvezi. — Tajništvo Prosvetne.

Prosveta.

pr Proslava 100 letnice rojstva B. Smetane v Ljubljani. Začetkom meseca marca t. l. se proslavi stoletnica rojstva slavnega češkega skladatelja Bedriha Smetane in sicer priredi tretji dan proslave »Zveza godbenikov za Slovenijo« sinfonični koncert, na katerem bo izvajal pomnoženi orkester Narodnega gledališča v Ljubljani ciklus sinfoničnih pesnitev »Ma vlast«. Koncert se vrši v ponedeljek, dne 3. marca zvečer.

pr Belgrajska kralj. akademija znanosti. Dne 18. t. m. se je vršila v Belgradu plenarna seja kralj. akademije znanosti, na kateri so izvolili več novih rednih in dopisnih članov. Redna člana sta postala Milan Milanković, profesor matematike na belgrajskem vseučilišču in kipar Ivan Meštrović; dopisni člani pa: književnik Ivo Vojnović in Jovan Ducić, dr. Ferdo Šišić, profesor zgodovine na zagrebškem vseučilišču in geolog Katzer, ravnatelj deželnege muzeja v Sarajevu. Slovesen sprejem novih članov se vrši dne 7. marca t. l.

pr Za znanost. Ameriški bogataš Morgan se je odločil odpreti bogate knjižnico svojega očeta učenjakom vsega sveta in je knjižnici vrhlega še naklonil letno podporo v znesku poldruga milijona dolarjev. Vrednost knjižnice Morganove cenijo danes na 7 milijonov dolarjev.

Izpred sodišča.

Razne sodbe. France Zupan iz Golega sela je bil obsojen radi težke telesne poškodbe na 5 mesecev težke ječe z raznimi dodatki in priboljški, ker je sunil 17. novembra 1923 zvečer Petra Jeriča z nožem v hrbet. Sprla sta se pred nekim znamenjem na poti domov radi neke malenkosti, ki pač ni bila vredna takih posledic in stroškov. — Dne 18. novembra je prišel orožnik Franco Škok k vulgo Mlakarjevim na Gozdu, da aretira domačega fanta, ker se je udeležil pred kratkim hudega vaškega pretepa, pri katerem sta bila dva fanta težko ranjena, več pa jih je odneslo lažje poškodbe in batine. Sestra Reza Spruk, kateri je rekel orožnik, da naj priuče bratovo obleko in čevlje, se je tako razjezila, da je ozmerjala orožnika z besedami: »Kje je pravica? Samo naše fante zapirate, drugih pa ne vidite. Kaj mene brija vaša obožnica? Oboženka se je zagovarjala, da je bila tako razburjena, da se je vanj tresla in da sploh ne ve, kaj je govorila, kar se je tudi ugotovilo. Obsojena je bila na 10 dni zapore in

mora plačati stroške in takso 50 Din. — V Stranjah so prišli okoli polnoči 30. septembra 1923 vaški fantje pred hišo posestnika Primoža Bodilaja. Začeli so okoli hiše razsajati in so klicali: Auf biks! Primož, ven prid! Primož se jih ni ustrašil in je šel s sinom ven. Toda komaj sta stopila pred hišo, je začelo leteti nanju kamenje kot toča. Primož pa je skočil v hišo, pograbil svojo puško, je nabil s šibrami za lišice in šel zopet ven. Zunaj je ustrelil dvakrat na gručo fantov kar na slepo. In slučaj je hotel, da je obakrat zadel Ivana Trobeveka in sicer v stegno in hrbet. Vendar pa ga je k sreči zadela vselej le po ena šibra in ste obe poškodbi lahki. Trobevešek pravi, da je čul besede »nišanje«, kar naj pomeni »ciljati«, nakar so njegovi tovariši, ki so ta izraz razumeli, odskočili, on pa, ki ni vedel, kaj to pomeni, je obstal in bil tudi zadet. Zbežal je še le po prvem strelu, zato je dobil drugoga v hrbet. Bodilaj je bil obsojen samo na pet dni zapore, ker se je senat uveril, da mož ni namenoma poškodoval fanta in je hotel fante le prepočiti, da bi imel mir.

v.

Zdaj leva roka je sledila se z milom-Zlatorog-umila. Ne mislite, da to je šala-kaj roka bela je postala.

Drugi liv mariborske zvonarne »Zvonoglas«. Nova zvonarna »Zvonoglas« v Mariboru, ki je dne 30. januarja izvršila svoj prvi liv 10 zvonov, je dne 13. t. m. — torej že po 14 dneh — zopet srečno izvršila svoj drugi liv. To pot je bilo vlihtih 8 in sicer večjih zvonov, ki so naročeni za Sv. Trojico, Sv. Peter pod Sv. Gorami, Sv. Gora itd. Svečanosti drugega liva je prisostvovalo poleg gg. bogoslovcev in pred. g. ravnatelja bogoslovja dr. Somreka ter pred. g. stolnega in mestnega župnika Moravca tudi več gg. duhovnikov iz okolice. Navzoh so imeli priliko se prepričati tudi o kvaliteti in mojstrski izdelavi zvonov iz prvega liva ter se o potrkavanju zvonov radovati nad čisto srebrno donečimi glasovi.

Razstava novih zvonov v Mariboru. Sloves, ki ga je širom ožje domovine napravil prvi arešne uspehi liv nove mariborske zvonarne »Zvonoglas«, je vzbudil tako splošno zanimanje, da se je lastništvo odločilo prirediti prvo razstavo dosedaj izgotovljenih zvonov. Razstava bo splošno pristopna in tako urejena, da se bodo udeležniki lahko sami prepričali, kaj zamore iz raznih surovih kovin in zemlje vsvariti v tej industriji večja roka mojstra livarja. Pri tej priliki bodo lahko občudovali tudi tehniko gradbenika (V. Nassimbenija), ki je v težkih časih prevzel in dovršil ponosno stavbo nove livarne. Seveda bi vseh teh novih lepih čudežev ne bilo, da se ni tega novega podjetja lotilo resno domače podjetje uglednih mož, katerih imena nam jamčijo za solidnost in razvoj v tej industriji. Dan razstave se še objavi. 979

Rok za določitev napovedi za dohodnino po-teče koncem februarja. Do tega dne mora vsakdo, kdor že plačuje dohodnino, vložiti napoved iz lastnega nagiba, da se izogne zamudnim posledicam § 205 zakona o osebnih davkih. Za sestavo je nujno potrebna knjižica: Zun: Osebna dohodnina, ki stane Din 10, po pošti Din 1.50 več. Naroča se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Meteorološko poročilo

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Normalna barometriška višina 736 mm.

Čas opazovanja	Barometer v mm	Termometer v C	Ventrometer v C	Nebo, veter	Podavina v mm
19. 2. 21 h	732.4	-0.3	0.5	megla, zahod	
20. 2. 7 h	735.9	-1.5	0.4	obl.	0.1
20. 2. 4 h	737.1	-2.2	1.0	obl.	

Za postno in velikonočno dobo priporoča Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani cerkvenim zborem sledeče skladbe:

Adamič K.: Velikonočne pesmi za mešani zbor. Part. 16 Din, glasovi po 6 Din. Melodijozni in vseskozi lahki napavi, posebno podočeljskim zborem primerni.

Foerster A.: Lamentacije in očitjanja za mešani zbor. Part. 8 Din. Izredno lepa in učinkovita napava, posebno »Očitjanja«.

Hladnik: Velikonočne pesmi in Regina coeli za mešani zbor. 8 Din. Lepi in lahki napavi; za podočeljske zборе.

Hribar p. Angelik: Postni in velikonočni napavi za mešani zbor. Part. 30 Din, glasovi po 10 dinarjev. Zelo lepi napavi, še posebno postni, brezdomno najlepši, kar jih je t. p. Angelik sploh zložil.

Kimovec Fr.: Rihar renatus za mešani zbor. Part. 24 Din, glasovi po 8 Din. Zbirka obsega več postnih in velikonočnih pesmi (Riharjevih) med temi tudi en križev pot.

Premrl St.: Slava sv. Križu. Postne pesmi za mešani zbor. Part. 14 Din. Zelo lepi napavi; za vsake zборе uporabni.

Satner p. Hugolin: Postne pesmi za mešani zbor. Part. 30 Din (samo še nekaj izvodov v zalogi), glasovi po 6 Din. Te pesmi spadajo med najlepše slovenske pesmi sploh.

Sieherl-Premrl: 15 velikonočnih pesmi (Riharjevih, Cvekovi, Gerbičevi, Vavkovi in drugi napavi) za mešani zbor. Part. 30 Din, glasovi po 4 Din.

ORGANIST

eciljanec, 18-je službe; zmogel je tudi tamišva. Naslov pove uprava lista štev. 968.

Kupim dobro ohranjeno DAMSKO KOLO.

Naslove sprejema upravništvo lista pod »KOLO«.

Lepa vinska KLET

se odda. - Kje, pove uprava lista pod štev. 950.

Strojni in stavbni KLJUČAVNICAR išče službe v mestu ali na deželi. - Ponudbe pod: »Ključavničar«.

Zahvala.

Vsem, ki so v dnevi nesreče ob prebriski izgubi najin ljubih otrok

Zorke in Francka

soobustvovali z nama, se najiskreneje zahvaljujemo.

Polje, dne 19. februarja 1924.

FRAN in LOJZKA SAMEC.

Mlado DEKLE

dobro vzgojeno, sprejemem takoj za posravljanje sob in k otrokom. Naslov pove uprava lista pod štev. 975.

Močnega, zdravega,

11 let starega DEČKA da za svojega vdova brezstanovalka. Naslov v upravi »Slovenca« pod štev. 887.

Mlad zidarski pomočnik, oženjen, z 1 otrokom, IŠČE mesto HISNIKA

za takojšnji nastop ev. pozneje. Pripravljen je razen dnevnih hišnih opravil izvršiti tudi potrebna bišna popravila njegove stroke. — Cenj. ponudbe na upravo lista pod »Zidar« do 29. t. m.

Dekle 21 let stara, ki je dovršila učna leta, želi vstopiti v trgovino v neki krščanski hiši. — Ponudbe na JAN. JORDAN št. Jernej. 983

Zanesljivo ŽENSKO

pošteno, staro do 30 let, ki zna kuhati in lep hišni red voditi, sprej. o k mali družini takoj. - Naslov pove uprava lista pod štev. 974.

Iščem hlapca

za takoj, ki ima veselje do kmečkega dela in tudi konj. Plača po dogovoru. Frančiška Habjan, pos., Zg. Šiška št. 37, Ljubljana VII. 969

Dekoracije ZA VESELICE!

Cenj. društvom in gostilničarjem priporoča trdka M. TIČAR. Ljubljana, veliko zalogo papirnatih krožnikov in servijetov, serpentine, konfeti, lampijone, zapleke za šaljiavo pošto in srečolov, girlande in druge lepe okraske po najnižji cenil! - Društvom popusti! 227

inserira te v »Slovenca«!

ČEBULČEK

in korenjevo seme kupujmo. — SEVER in KOMP. Ljubljana, Wolfova ulica 12.

Hišni aparati

Jovarna za hladilne omare in hladilne naprave.

»Drava« d.d. Maribor. Brz. naslov: Drava Maribor, Telefon: 256.

Zahteva te prospekte.

lep, črn, s 4500 kalorijami prodaja iz svojega rudnika »Sloven. premogokopna družba« z o. z. v Ljubljani, Wolfova ul. 1/L po 300 Din, postaja Ormož, 350 Din postaja Ljubljana in 400 Din v Ljubljani na dom dostavljeno za 1000 kg. 989

LEPA ZIDANA HIŠA z malim posestvom in gospod. poslopjem, v trgu Sevnica, pripravna za rokodelca ali upokojenca, radi preselitve poceni naprodaj. Ceno pove Jos. Vrščaj, Sevnica. 909

KARO je varstvena znamka priznana najboljših in najtrpežnejših čevljev

Dragotin Roglič Maribor, Koroska cesta št. 19

La-tne delavnice in ročno delo.

Strojno pletenje HARING

Čevljarska ulica št. 4. Izvršuje nogavice iz najboljšega bombaža in flora. Podpihuje vse vrste nogavic, tanke in debele. 985

Najcenejše in najboljše so vžigalice iz tovarne vžigalic v Rušah.

UGODNA PRILIKA

nakupa za stavbenike in zidarske mojstre!

Naprodaj radi likvidacije iz proste roke in pod zelo ugodnimi pogoji: več strojev za izdelovanje cementne, zidne in strešne opeke, lomilce za kamenje, popolnoma nov sortiranec za pesek, dve prenesljivi baraki, trdo kriti (388 in 214 m²), tračnice, vagončki s kipami, razno orodje, priprava za izdelovanje medsten iz gipsa itd. Ogleda se lahko vsak čas. — Pojasnila daje: »HITROZID« v likvidaciji, Maribor, Prešernova ulica št. 1, I. nadst.

POLENOVKA

namočena se dobi vsak petek ter tudi med tednom pri trdki FR. KHAM, nasproti hotela »Uniona«. 976

Tovarniško poslopje v MALEM MENGŠU

pripravno za vsako industrijo z gospodarskim poslopjem, vrtno itd. se prodaja na javni dražbi pri sodišču v Kamniku v soboto, dne 23. februarja ob 10. uri. Najmanjši ponudek 119.000 Din, varščina 22.500 Din.

6. dunajski

mednarodni sement

9. do 13. marca 1924

Najugodnejša prilika za nakup za vse stroke

Največja izbira. — Stalne konkurenčne cene

Velik uspeh dunajskega jesenskega sejma 1923

100.000 kupcev

od teh

23.000 inozemcev iz 72 držav celega sveta, ki so podpisali velika naročila

Pojasnila:

Winer Messe, Wien VII

kakor tudi časno zastopstvo v Ljubljani Avstrijski konzulat, Turjaški trg 4

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, da je naš ljubi in dragi oče, tast, stari oče itd., gospod

univ. prof. dr. Leopold Heyrovský

profesor rimskega prava na češki univerzi v Pragi, predsednik akademije znanosti itd. itd.

izdihnil svojo blago dušo po dolgi in mučni bolezni dne 18. februarja.

Pogrebna svečanost se bo vršila v krematoriju v Pragi v četrtek, 21. t. m. ob 15. uri, kjer se bo nato po želji blagopokojnikovi truplo upelelilo.

Praga - Trst, dne 20. februarja 1924.

Rodhini Heyrovsky — odvetnik dr. Egon Stare.